

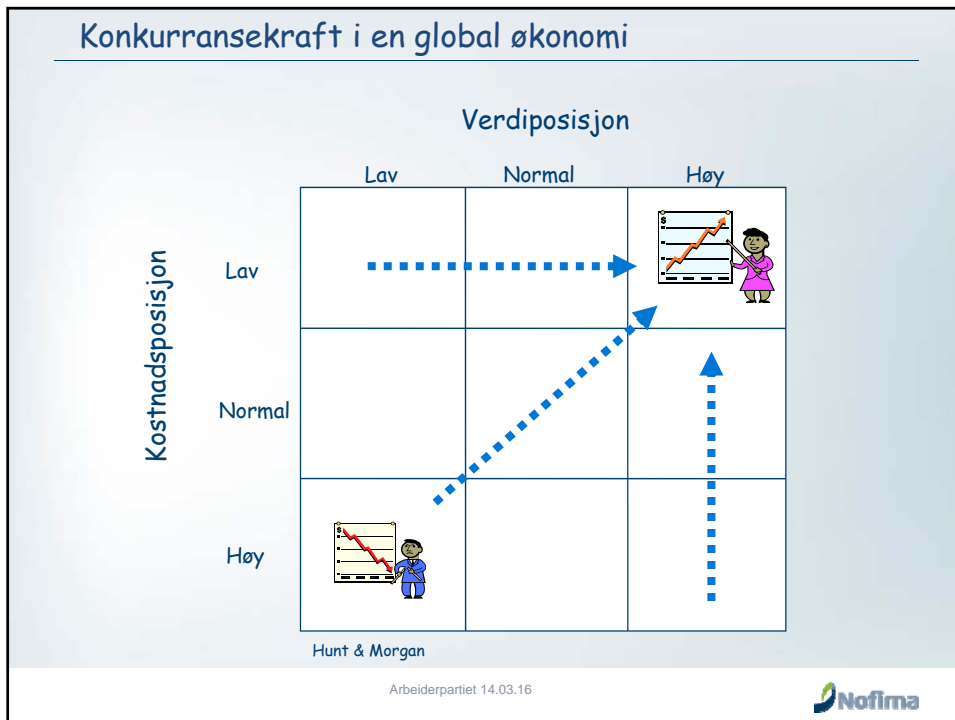
Havet, folket og maten

Bent Dreyer

Innhold

Havet som spiskammer

Utfordringer

Nasjonale fortrinn i en global økonomi

- Reint hav, verdifulle bestander og produktive oppdrettslokaliteter
- God kompetanse til å forvalte, høste og dyrke disse ressursene
- Produserer store volum næringsrik sjømat effektivt med lave klimagassutslipp, uten subsidier, med lite sukker og uten åreforkalkende fett til et voksende globalt matvaremarked

Arbeiderpartiet 14.03.16

Naturgitte fortrinn - tallenes tale

- 83.000 km kystlinje - 6 ganger mer hav enn land
- Eksporterte 2,6 milliarder kg - verdi 74,5 milliarder NOK (2015)
- Oppdrett passerte vill i verdi i 2006 (50 milliarder i 2015)
- 143 land - 10 milliarder porsjoner
- 6 porsjoner pr nordmann pr dag
- 312 tusen tonn NVG-sild i 2010 - 1 mrd individer - i løpet av januar

Arbeiderpartiet 14.03.16

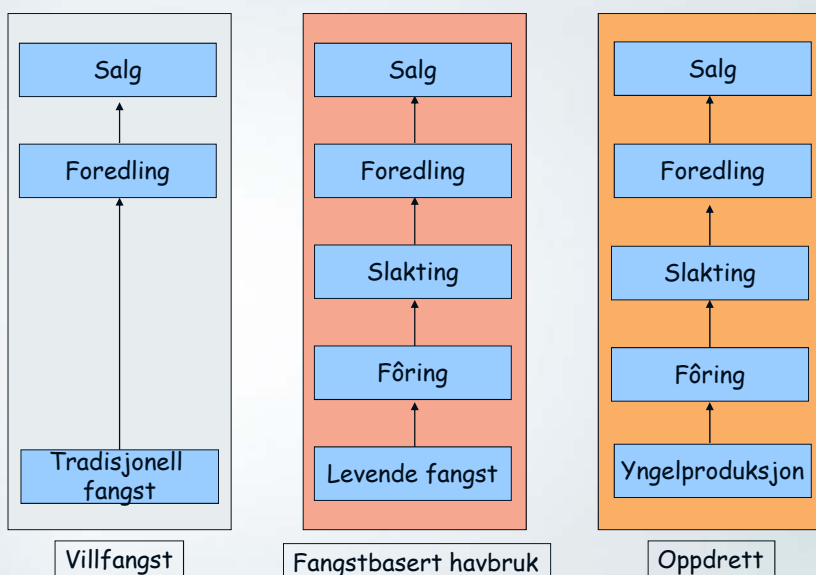
Naturgitte ulemper

- Høykostnadsland
- Må eksportere 80-90% i matmarkeder med tunge lokale støtteordninger og handelspolitiske barrierer
- Økende konsentrasjon i detaljistleddet
- De ville ressursene svinger - stor usikkerhet;
 - Krevende forvaltningsoppgaver
 - Krevende kapasitetstilpasning
- Sårbar for valutasvingninger

Arbeiderpartiet 14.03.16

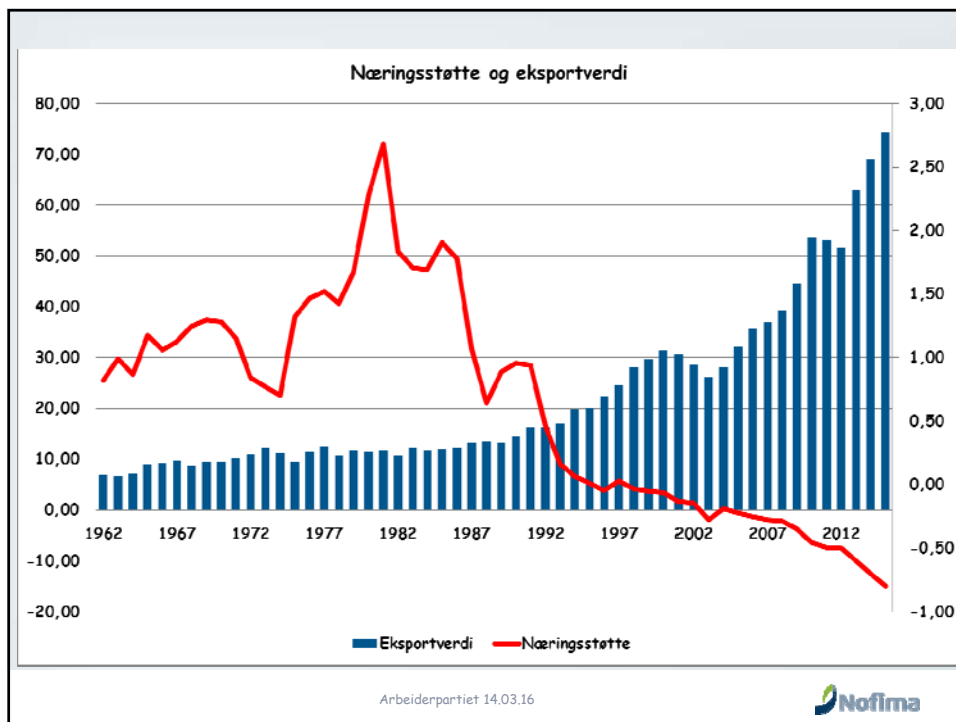
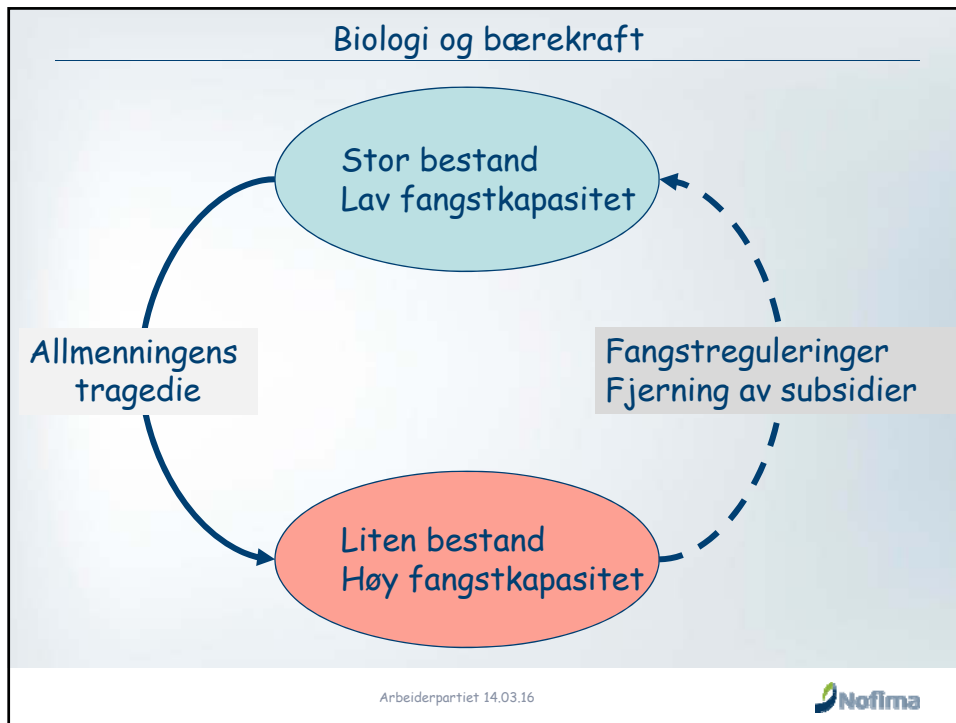

Produksjonskonsepter

Arbeiderpartiet 14.03.16

Hvordan går det med villfangsten?

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Potensial
Torsk	271 000	319 000	340 000	454 000	459 000	415 000	411 000	560 000
Hyse	116 000	148 000	153 000	98 000	88 000	89 000	119 000	162 500
Sei nord 62	204 000	200 000	142 000	119 000	103 000	106 000	123 000	300 000
Lodde	245 000	275 000	221 000	114 000	39 000	72 000	0	1 740 000
NVG-Sild	894 000	602 800	510 000	378 000	255 000	173 000	193 000	1 160 000
	1 730 000	1 544 800	1 366 000	1 163 000	944 000	855 000	846 000	3 922 500

Hvordan kan vi nå maksimalt langtidsutbytte?

Hvilke arter skal prioriteres?

Hvordan skal vi fordele og høste dem?

Arbeiderpartiet 14.03.16

Oppdrett vs. villfangst

- Begrensede og ofte avtakende ville ressurser
- Økt volum og verdiskaping fra begrensede ressurser
- Konsumentene foretrekker fersk sjømat
- Reduserer usikkerhet om tilgang på råvare:
 - Hva (art og kvalitet)
 - Hvor
 - Når
 - Hvor mye

Arbeiderpartiet 14.03.16

Utfordringer i oppdrett

- Hvor ble det av røya, kveita, blåskjellet, steinbiten, torsken, osv?
- Voksesmertene:
 - Areakonflikter
 - Sykdom
 - Rømming
 - Tilgang på fôr
 - Mangel på lokaliteter
 - Omdømme

Miljøutfordringen

- En voksen torsk svømmer omlag 1000 nautiske mil hvert år for å gyte
- Gjennom et anlegg med 3000 tonn laks strømmer det 3 millioner liter sjøvann pr minutt
- Hvordan forvalte kjerneressursene bærekraftig - reint hav, produktive ville bestander og oppdrettslokaliteter?

Arbeiderpartiet 14.03.16

Tiltak

- Finanspolitikk - valuta/renter
 - Lønns- og skatteforhold
 - Handelspolitikk
 - Prioritering av FoU
- } Nasjon
- Fangstregulering
 - Fordeling av rettigheter
 - Kontroll
 - Førstehåndsmarkedet
 - Subsidiering
- } NFD
- Produktvalg
 - Teknologivalg
 - Organisering (hva og hvor)
 - Kapasitetsvalg
- } Bedrift

Arbeiderpartiet 14.03.16

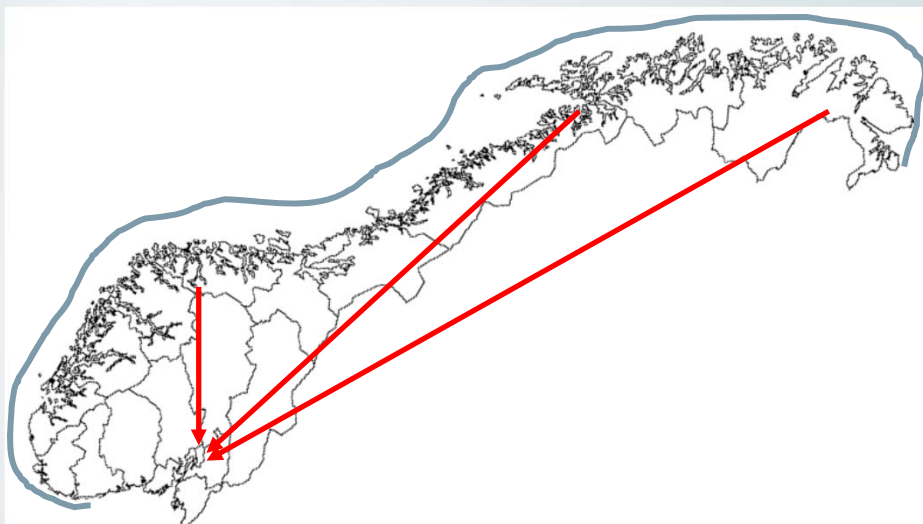
Konklusjon:

Alle fiskeripolitiske virkemiddel blir som «en dråpe i havet» sammenlignet med effekten i sjømatnæringen av et oljeprisfall.

Arbeiderpartiet 14.03.16

Men den største utfordringen er

Arbeiderpartiet 14.03.16

Takk for oppmerksomheten!